

Raideliikenteen kehittäminen välillä Pieksämäki - Savonlinna – Parikkala

KH 19.06.2023 § 125
134/08.00.00.00/2023

Valmistelija

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen, p. 040 661 6885

Tausta ja toimivalta

Kunnanhallitus päättää hallintosäännön 25§ kohdan 10 mukaisesti lausuntojen antamisesta silloin, kun niillä on kunnan toiminnan kannalta strategista merkitystä, eikä lausunnon antaminen kuulu valtuuston tehtäviin.

Savonlinnan kaupunginhallitus on päättänyt 5.6.2023 § 193 pyytää Joroisten kunnalta päätöstä siitä, että tehtäisiin selvitys tavara- ja henkilöliikenteen käynnistämisestä välillä Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala. Pohjois-Savon maakuntakaavaluonnoksessa nostettiin kehitettäväksi kohteiksi poikittaisliikenteen ratayhteydet Pohjois-Savon alueella. Savonlinna – Joroinen – Pieksämäki ratayhteyttä ei ollut nostettu kehitettäväksi kohteeksi. Savonlinnan kaupunginhallituksen päätös on liitteenä.

Asia

Henkilöjunaliikenne lakkautettiin aikanaan Savonlinna-Pieksämäki osuudella radan huonon kunnan takia. Ratayhteys Joroinen-Savonlinna kuitenkin peruskorjattiin vuonna 2008. Rata jäi pelkästään tavaraliikenteen käyttöön, ja tämän jälkeen Savonlinnasta on ollut henkilöjunaliikennettä ainoastaan Kerimäen ja Punkaharjun kautta Parikkalan suuntaan.

Laitaatsalmen ratasilta purettiin syväväylän rakentamisen yhteydessä syyskuussa 2015, jolloin Savonlinna menetti ratayhteyden lännen suuntaan. Tämä oli osa Syväväylän siirtoa Kyrönsalmesta Laitaatsalmeen. Kyseisestä hankkeesta jäi pois rautatiesillan uudistaminen.

Savonlinna-Pieksämäki rataosuuden parannukseen ja kunnossapitoon on investoitu vuosien aikana, ja sen nykyinen kunto mahdollistaa henkilöjunaliikenteen avaamisen uudelleen. Ennen henkilö- ja tavaraliikenteen aloittamista on Savonlinna – Pieksämäki välille parannettava arviolta 11 tasoristeyksen turvajärjestelyä. Lisäksi välille on tehtävä yksittäisiä junaan nousemiseen tarvittavia laitureita sekä pysäköintialueita. Savonlinna – Pieksämäki välin asemiksi on aiemmissa selvityksissä kaavailtu Joroista, Rantasalmea ja Kallislahtea. Lisäksi on ehdotettu Kellarpeltoon erillistä rataseisaketta. Yhteysvälin kehittäminen kytkisi radan myös osaksi Pori-Vaasa-Jyväskylä-Savonlinna reittiä.

Joroisten kunnan lausunto

Joroisten kunnan saavutettavuus poikittaisliikenteen osalta on heikentynyt merkittävästi viimeisten vuosien osalta. Viitostien suuntaisesti kulkee kohtuullisesti linja-autoja, mutta Pieksämäelle ja Savonlinnan ei käytännössä julkisella liikenteellä pääse ollenkaan. Yhteysvälin avaaminen olisi Itä-Suomen kehittymisen ja myös Joroisten saavutettavuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi maamme huoltovarmuus ja toimintaympäristö sen ympärillä on noussut erittäin merkittäväksi. Poikittainen raideliikenne tulisi palauttaa ja sitä tulisi kehittää koko Suomen osalta. Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala yhteys olisi koko Kaakkois-Suomen teollisuuden raaka-aineiden saatavuuden vuoksi tärkeää. Laadittavassa selvityksessä tulisi selvittää puolustusvoimien, elinkeinoelämän sekä kuntien näkökulmat ja tarpeet raideliikenteen uudelleenkäynnistämisen näkökulmasta. Selvityksestä tulisi käydä ilmi myös matkustajaennusteet, liikennöinnin kustannukset, liikennöinnin vaikutukset ja toteuttamisvaihtoehdot sekä tarvittavat tekniset muutostyöt yhteysväylille Pieksämäki-Savonlinna-Parikkala.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että Joroisten kunta osallistuu yhteisselvitykseen sekä lausuu asiasta esittelytekstissä olevan lausunnon mukaisesti.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.
<hr/>	
Tiedoksi	Nopeat itäradat neuvottelukunta Etelä-Savon maakuntaliitto Pohjois-Savon maakuntaliitto Parikkalan kunta Savonlinnan kaupunki Pieksämäen kaupunki Rantasalmen kunta